

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/182/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112225747
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112225747.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Profidebt Slovakia, s.r.o., Bratislava, Mliekarenská 10, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., Bratislava, Kubániho 16, proti žalovanej: S. S., nar. XX. L. XXXX, bytom P., Y. XXXX/XX, o 415,35 eur s príslušenstvom, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, Sofijská 13, zastúpeného advokátom: JUDr. Ladislav Mikluš, Košice, Stará Baštová 2, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 4. júla 2013 č. k. 10C/33/2013-71 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej **m e n í** tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej k rukám jeho advokáta náhradu trov prvostupňového konania v sume 75,38 eur do 3 dní.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej k rukám jeho advokáta náhradu trov odvolacieho konania v sume 22,75 eur do 3 dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. zamietol žalobu; II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal a III. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia v sume 75,38 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho právneho zástupcu. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 497 Obch. z. (Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy účastníčok; § 52 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1, § 101 a § 517 ods. 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. Vecne potom dôvodil uplatnením si žalobkyňou ako právnu nástupkyňou obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. Kežmarok, voči žalovanej nároku na zaplatenie sumy 415,35 eur s príslušenstvom, vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (uzavretej právnu predchodkyňou žalobkyne a žalovanou 24. novembra 2007) a názorom o premlčaní takéhoto nároku, keď vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol v konaní námietku premlčania (celej pohľadávky uplatnenej žalobou vychádzajúc z 3-ročnej premlčacej lehoty, nakoľko dlh sa stal splatným 20. mája 2008 a žaloba bola podaná na súde až 13. decembra 2012) a súd bol povinný na ňu prihliadnuť. Vznesenú námietku premlčania považoval za dôvodnú (splatnosť úveru nastala 20. mája 2008 a všeobecná 3-ročná premlčacia doba začala plynúť v deň zročnosti dlhu 20. mája 2008 a uplynula v piatok 20. mája 2011, za premlčané súd okrem sumy 415,35 eur považoval aj úroky a úroky z omeškania, ktoré ako príslušenstvo pohľadávky sledujú jej osud a premlčia sa najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok) s tým, že úspešné dovolanie sa premlčania pred súdom má za následok zánik vynútiteľnosti subjektívneho práva, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 142

ods. 1 a § 149 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne plným úspechom žalovanej v konaní, ktorej však náhradu trov konania nepriznal, nakoľko náhradu trov konania výslovne nežiadala, i keď inak by jej na ňu vzniklo právo. Plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej priznal náhradu trov právneho zastúpenia 75,38 eur (za 2 úkony právnej služby á 29,88 eur (1. prevzatie a príprava zastúpenia 21. januára 2013 a 2. písomné podanie na súd - vyjadrenie z 23. mája 2013) podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (ďalej len „advokátska tarifa“) a 2 x režijný paušál á 7,81 eur podľa § 16 ods. 3 advokátskej tarify.

Proti tomuto rozsudku iba v časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka (výrok III. rozsudku) podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu nepriznaním vedľajšiemu účastníkovi náhrady trov konania. Mala za to, že priznanie práva na náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi je v rozpore s procesnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou náhrady trov konania. Z hľadiska výsledku konania (ktorý je rozhodujúci pre aplikáciu ust. § 142 ods. 1 O. s. p.) vedľajší účastník nemá vo vzťahu k úspechu či neúspechu v tomto konaní žiaden vzťah (z právneho predpisu nevyplýva žiadny spôsob usporiadania vzťahov medzi žalobkyňou a vedľajším účastníkom) a teda z rozhodnutia vo veci samej mu neplynie žiadne právo či nárok, nie je ani nebol spoločne so žalovanou povinným na plnenie. Nie je podľa nej možné preto aplikovať zásadu úspechu aj na vedľajšieho účastníka, lebo tento vo veci samej úspech ani neúspech v tomto konaní nemal, jeho postavenie sa rozhodnutím vo veci samej logicky nezmenilo (rovnako tak v prípade vyhovenia žalobe by nebol povinný na plnenie spoločne so žalovanou) a preto je aplikácia § 142 ods. 1 O. s. p. vylúčená. Úspech vedľajšieho účastníka nie je automaticky daný úspechom toho účastníka, popri ktorom vedľajší účastník má v konaní vystupovať. Uplatnenie práva na náhradu trov konania vedľajším účastníkom je podľa názoru žalobkyne i v rozpore s dobrými mravmi (§ 1 a § 3 ods. 1 O. z.) a predstavuje výsledok účelovosti jeho postupov a zneužívania ustanovenia § 93 ods. 2 až 4 O. s. p., evidentne motivovaného snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. Už z názvu vedľajšieho účastníka vyplýva, že právna pomoc by mala byť poskytovaná priamo občianskym združením, ktoré sa však namiesto toho dalo zastúpiť advokátom, čo domnienku o účelovosti jeho účasti v tomto konaní popri paušálnych tvrdeniach o ochrane práv spotrebiteľa opodstatňuje. Mala tiež za to (odvolateľka), že náklady na zastúpenie občianskeho združenia advokátom nepredstavujú účelne vynaložené trovy a pre priznanie práva na ich náhradu nie je žiaden právny dôvod ani z tohto hľadiska.

Vedľajší účastník navrhol rozsudok v napadnutej časti z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Pojem účelne vynaložené náklady je podľa neho nutné chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním a pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi. V predmetnej veci išlo o trovy právneho zastúpenia, ktoré bezprostredne súviseli s konaním, keď vyjadrenie k žalobnému návrhu nepochybne takýmto úkonom je. Právny zástupca vedľajšieho účastníka podal vyjadrenie k žalobnému návrhu až potom, čo sa dôkladne oboznámil s obsahom žalobného návrhu a jeho príloh a svoje právne a skutkové posúdenie prípadu vykonal vedľajší účastník pri prvom úkone, ktorý mu patril. Preto nie je tento úkon ani nadbytočným a vzhľadom na uplatnenie trov konania v súlade s advokátskou tarifou ani nadmerným. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka bolo konkrétne, spôsobilé pozitívne ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech spotrebiteľa, keď súd nemôže sám vzniesť námietku premlčania. Námietku premlčania nie je možné zdôvodniť vždy inak, iba tak ako ju zdôvodnil, avšak pred jej podaním musí preštudovať celý žalobný návrh, oboznámiť sa so základom nároku a s okolnosťami, za ktorých bol tento uplatnený. Námietku premlčania nie je možné vznášať paušálne bez takéhoto posúdenia a preto úkon právnej služby nie je možné vnímať len cez to ako je napísaný, ale komplexne vrátane toho, čo tomuto úkonu predchádza. Taktiež záver o tom, že občianske združenie musí mať zo svojej podstaty odborný aparát na právnu pomoc spotrebiteľom je nesprávny, neústavný a neudržateľný. Popiera ústavou zaručené právo každého (teda aj osôb bez odborných právnych znalostí) slobodne sa združovať s inými osobami (bez odborných právnych znalostí) do občianskeho združenia takéhoto charakteru. Účelnosť úkonov právnej služby je možné posudzovať iba cez objektívne kritériá, teda či v konečnom dôsledku úkon právnej služby bol spôsobilý pozitívne v prospech účastníka ovplyvniť rozhodnutie súdu. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov. Právo na právne zastúpenie

vedľajšieho účastníka v osobe spotrebiteľského združenia (právnickej osoby) advokátom deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (druhá komora) z 22. decembra 2010 vo veci C 279/2009, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany (ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv EÚ) sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať. Ak žalobkyňa cielene a účelovo skúša proti veľkému počtu spotrebiteľov uplatniť si svoje premlčané nároky, ktoré sú navyše v rozpore s právom (zmluvy obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky), nie je dôvod pri rozhodnutí o trovách konania žalobkyňu, práve z dôvodov hodných osobitného zreteľa, od trov konania odbremeniť.

Odvolačný súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania (teda len vo výslovne napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej), a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu a ani o žiaden zákonom predpokladaný prípad potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že rozsudok v napadnutej časti treba považovať navzdory určitým nesprávnostiam, vyžadujúcim si formálnu zmenu, za vecne správny.

Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu má OZ právna pomoc spotrebiteľom oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane žalovanej (spotrebiteľky), a to na základe špeciálnej zákonnej úpravy v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník (viď § 93 ods. 4 vety prvej O. s. p.), možno z toho vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má právo aj na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (tu por. čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), to sa v rámci civilného súdneho konania štandardne realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom (spravidla advokátom) a tomu samozrejme zodpovedá i právo na náhradu trov konania (ktorých súčasťou bez akýchkoľvek pochybností sú aj trovy právneho zastúpenia). O. s. p. vo svojich ustanoveniach nevylučuje ani to, aby aj účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa dal dokonca zastúpiť zástupcom. Rozhodne neobstojí, aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním (nech aj na takéto zastupovanie by z pohľadu účelnosti naň vynakladaných výdavkov bol zjavne dôvod hľadiť inak než na prípad zastupovania z prejednávanej veci). Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, vrátane náhrady trov právneho zastúpenia samozrejme len v tom prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval a len v tom prípade, ak trovy právneho zastúpenia sa poskytujú za úkony, ktoré boli v konaní vykonané účelne.

Predmetom konania vo veci bolo zaplatenie sumy 415,35 eur s príslušenstvom, ako pohľadávka žalobkyne zo zmluvy o úvere, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobkyne (Consumer Finance Holding a. s. Kežmarok) a žalovanou 24. novembra 2007. Žalobkyňa podala žalobu na súd prvého stupňa 13. decembra 2012. Dňa 8. februára 2013 doručilo súdu prvého stupňa OZ právna pomoc spotrebiteľom, prostredníctvom svojho advokáta oznámenie z 5. februára 2013 o vstupe do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej. Pričom v rámci takéhoto podania vedľajší účastník zároveň žiadal o doručenie žaloby a jej príloh a požadoval i náhradu trov konania. Vstup OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice bol žalobkyni oznámený 23. mája 2013 a žalovanej 17. apríla 2013. Žalobkyňa ani žalovaná vstup vedľajšieho účastníka do konania nenamietali. Dňa 24. mája 2013 doručil vedľajší účastník súdu prvého stupňa podanie označené ako vyjadrenie k žalobnému návrhu, v ktorom vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu vyčíslenú náhradu trov konania „na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša“ (?). Žalobkyni aj žalovanej bolo jeho podanie doručené 30. mája 2013, t. j. ešte pred otvorením prvého pojednávania vo veci (4. júla 2013). Práve na základe vyššie uvedenej námietky vedľajšieho účastníka potom súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Na základe už podaného zhora tak právo na náhradu trov konania vzniklo mimo akúkoľvek pochybnosť vedľajšiemu účastníkovi a žalovanej (z ktorých žalovaná si na rozdiel od vedľajšieho účastníka náhradu trov konania neuplatnila a ani sa zo spisu žiadne jej trovy nepodávajú). Ak to bola práve žalovaná, koho v konaní vedľajší účastník podporoval a kto bol v konaní plne úspešný (pričom zjavnou

príčinou sa tu javí byť vedľajším účastníkom vznesená námietka premlčania žalobou uplatňovaného práva), nemožno súhlasiť s argumentom žalobkyne, spochybňujúcou nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Nepochybne totiž práve po kvalifikovanom podaní vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku, došlo z tohto dôvodu k zamietnutiu žaloby.

Pri riadení sa týmito úvahami a nedostatku dôvodov spochybniť určenie výšky priznanej náhrady trov konania vedľajšieho účastníka (ktorá výška ani odvolaním žalobkyne namietaná nebola) by tak bolo namieste potvrdenie rozsudku v napadnutej časti (podľa § 219 ods. 1 O. s. p.), nebyť uloženia povinnosti žalobkyni zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov „právneho zastúpenia“ namiesto správnej náhrady trov „konania“. Podľa § 151 ods. 8 O. s. p. sa totiž vo výroku o náhrade trov konania vyjadrujú osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania iba v prípade vzniku oboch takýchto druhov trov a o ten prípad tu u vedľajšieho účastníka preukázateľne nešlo.

To bol dôvod, pre ktorý odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej ako inak vecne správny podľa § 220 O. s. p. zmenil spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia (odvolacieho súdu), t. j. priznaním vedľajšiemu účastníkovi proti žalobkyni náhrady účelne vynaložených trov prvostupňového konania, uplatnených vedľajším účastníkom v súlade s § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 a § 16 ods. 3 advokátskej tarify v znení účinnom do 30. júna 2013. Tie pozostávali výlučne z trov právneho zastúpenia v sume 75,38 eur a už vyššie opísanom členení, pričom odvolací súd prisúdenú náhradu trov konania žalobkyni uložil zaplatiť k rukám advokáta vedľajšieho účastníka na strane žalovanej (platobné miesto podľa § 149 ods. 1 O. s. p.) a lehotu plnenia na zaplatenie takejto náhrady určil zákonnú podľa § 160 ods. 1 O. s. p. (pre nezistenie dôvodu uplatniť výnimku z pravidla).

Pri takomto výsledku odvolacieho konania v ňom úspech zaznamenal vedľajší účastník na strane žalovanej (formálnou zmenou rozsudku neutrpel, kým žalobkyňa so svojim odvolaním neuspela ani len sčasti), pričom tento podal aj návrh na prisúdenie mu náhrady trov odvolacieho konania (§ 211 ods. 2 a § 151 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd mu preto v súlade s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. a § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b/ a § 16 ods. 3 advokátskej tarify v aktuálnom znení priznal náhradu trov odvolacieho konania v sume 22,75 eur, pozostávajúcich z odmeny za jeden polovičný úkon (písomné vyjadrenie k odvolaniu čo do trov konania) v sume 14,94 eur a paušálnej náhrady k nemu v sume 7,81 eur; pričom povinnosť zaplatiť takúto náhradu uložil žalobkyni za rovnakých podmienok ako náhradu trov prvostupňového konania.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním. Ak povinnosť ním uložená nebude plnená dobrovoľne, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie.